

2. Tworzenie wypowiedzi

Przykładowa rozprawka 2

Odwaga ma różne oblicza. Napisz rozprawkę, w której rozważysz, na czym polegała odwaga wybranych przez Ciebie bohaterów literackich. Odwołaj się do znanej Ci lektury obowiązkowej oraz innego wybranego utworu literackiego. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

Odwaga polega na pokonaniu strachu i stawieniu czoła niebezpieczeństwu. Wiąże się z podejmowaniem ryzyka w sytuacji, w której niepowodzenie może narazić nas na kłopoty. Postawę tę przypisuje się zazwyczaj rycerzom, wojownikom, żołnierzom i łączy z walką, wojną, powstaniem. Sądzę jednak, że odwagą można się wykazać na różne sposoby i w różnych okolicznościach, zarówno w sytuacjach szczególnych, jak i w życiu codziennym. Świadczą o tym przykłady z literatury.

Postaciami, które wykazały się odwagą i niezłomnością, są bohaterowie „Kamieni na szaniec” Aleksandra Kamińskiego. Alek, Rudy i Zośka już od pierwszych dni wojny szukają sposobów na przeciwstawienie się okupantowi. Uważają, że ich obowiązkiem jest poświęcenie dla ojczyzny i walka w jej obronie. Bez wahania decydują się na niebezpieczeństwo, angażując się w działalność tajnej organizacji młodzieżowej. Wielokrotnie narażają swoje życie, przeprowadzając akcje sabotażowe na ulicach okupowanej Warszawy – rozrzucają ulotki, rysują na murach symbol zwycięstwa, zrywają z budynków niemieckie flagi. Działania te wiążą się z dużym ryzykiem i wymagają opanowania oraz zachowania ostrożności, by nie zostać zauważonym i aresztowanym. Chłopczy potwierdzają swoje bohaterstwo, uczestnicząc w akcji odbicia Rudego z rąk Niemców. Najważniejsze jest dla nich dobro przyjaciela. Postawa Alka, Rudego i Zośki to przykład odwagi, która wiąże się z gotowością do poniesienia najwyższej ofiary – poświęcenia życia w obronie wolności i przyjaźni.

W utworach literackich można znaleźć również bohaterów, którzy swoją odwagę manifestują w zupełnie inny sposób. Przykładem takiej postaci jest Petroniusz z powieści „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza. Bogaty rzymski patrycjusz przeciwstawia się bezwzględności i okrucieństwu uosabianym przez cesarza Nerona. Nie naraża się jednak na niebezpieczeństwo w walce, lecz używa sprytu i podstępstwa. Wielokrotnie wykorzystuje swoją inteligencję i dar przekonania, by złagodzić ataki gniewu szalonego władcy i nakłonić go do porzucenia zbrodniczych planów. Ratuje życie wielu osobom, przeciwko którym ten gniew jest skierowany. Nie waha się też wykorzystać swojego wpływu na Nerona, by przekonać go do wypuszczenia z więzienia umierającej Ligii. Odwaga Petroniusza to postawa człowieka, który gardząc przemocą i okrucieństwem, stara się im przeciwstawić nawet z narażeniem życia.

Przywołane przykłady dowodzą, że odwaga może przybierać różne formy. Może być poświęceniem dla ojczyzny i przyjaciół lub ryzykowaniem w imię własnych przekonań. Jednak zawsze polega na przeciwstawieniu się złu. Łączy się zwykle z koniecznością zwyciężenia obaw, narażaniem własnego dobra oraz determinacją w dążeniu do celu.

Zagadnienie, które trzeba rozważyć w rozprawce

Wprowadzenie do tematu

Teza

Zapowiedź dalszych rozważań

Pierwszy przykład – odwołanie do lektury obowiązkowej

Uogólnienie – wniosek o charakterze argumentu

Drugi przykład – przywołanie kolejnej lektury

Uogólnienie – wniosek o charakterze argumentu

Podsumowanie – wnioski końcowe

ROZPRAWKA

W wypracowaniu przyjęto następujący porządek w uzasadnianiu tezy:

- podano dwa przykłady z literatury
- na podstawie każdego przykładu zbudowano argument

teza

przykład

wniosek o charakterze argumentu